

dia, multorum conversionem, spemque extir-
pandi penitus Jansenismi.

Anno 1663. curavit Pontifex à Quali-
ficatoribus S. Officii examinari Jansenistarum
declarationem, & quinque Articulos: Dein
die 21. Julii in palatio Cardinalis Ginetti ha-
bita jussu Sanctissimi fuit Congregatio, cui in-
terfuere Cardinales, Corrado, Borromæo,
Albizzi, Rospigliosi, Bagni, cum illustrissi-
mo Varese Sancti Officii Assessore. Totius
Congregationis judicium refert *Historia*
quinque propositionum Jansenii edita Gallicè
1699. pag. 253. quod nihil respondendum
esset circa quinque Articulos Jansenistarum,
utpote ambiguos sic, ut quod unâ parte con-
cedere viderentur, negarent alterâ, quod-
que Authorum consilium appareret, elicere
à Sede Apostolicâ responsum aliquod, quo
contra Constitutiones abuterentur. Idem ju-
diciu fuerat Qualificatorum: in quo confir-
mari Sedes Apostolica potuit literis Illustri-
ssimi Domini Henrici de la Motte Hode-
court, Rhedonensis Episcopi, dein Archie-
piscopi Auscitani datis 12. Julii ad Eminentis-
simum Rospigliosi. Quibus sollicitè monet,
ut Roma sibi caveat à Jansenistarum infi-
diis, quas fortè parant, transmissis Articulis,
& explicationibus, sperantes alteram à Sede
Apostolica sententiam, quâ elidatur prior,
& à suis cervicibus avertant ictum, à Regis
justitia imminentem. *Lex promulgata est, cau-
sa finita; sed non finita artes, dolique partium.*

Scriptis itaque Alexander VII. 29. Julii
Breve ad Archiepiscopos, & Episcopos Gal-
liæ, quò eorum laudat zelum in promovendâ
Constitutionum contra Jansenianam hære-
sim observantiâ, atque hortatur ut bene cœ-
pta, ad finem usque prosequantur. Verba
Brevis sunt: „ Ut nulli vestrum incomper-
tum est, quantâ sollicitudine Innocentius
X. felicitis recordationis Prædecessor nos-
ter Jansenianam hæresim radiciter evelle-
re conatus fuerit: quantâ Nos ipsi curâ, &
instantiâ idem propositum indefinenter
prosequi non destiterimus; ita nobis pro-
bè compertum est, atque perspectum,
quàm indefesso studio plerique vestrum
Constitutiones Apostolicas in Jansenii cau-
sâ editas executioni mandari procurave-
rint. Illud autem non mediocri gaudio
animum nostrum perfundit, quod literis
ex Galliâ recens allatis accepimus, illo-
rum in dies crescere numerum, qui recta
sapiunt, præfatis Constitutionibus se ultrò
subjicientes; illorum verò decrescere, qui
à veritate auditum avertunt, & variis ina-
nium interpretationum argumentis dece-
pti, Decretis Apostolicis refragantur. Is

Constitutio theol. propugn. Tom. I.

„ fuit egregius sanè laborum vestrorum fru-
„ ctus, majoris scilicet, & potioris partis,
„ ut multi, iique cæterorum nomine prima-
„ rii, exemplo vestro, consilio, & operâ ad
„ saniolem doctrinam inducti, eâ quâ par-
„ est, ut credimus, animi demissione sese pa-
„ ratissimos exhibuerint ad illa omnia præ-
„ standa, quæ ipsis à Sede Apostolica præ-
„ scribentur. Unde jam meritò sperare pos-
„ sumus, juvante Domino, brevè fore, ut
„ feliciter cœptum opus, feliciter perficiatis,
„ præsertim si, ut per dictas Constitutiones
„ mandatur, in dictam executionem seriò
„ incumbentes, obtineatis, ut omnes eâ-
„ de Fide, & Charitate concordés in via
„ Domini ambulent, implorato etiam, si
„ opus fuerit, Regis Christianissimi subsidio,
„ cujus in hac præsertim causa, maximus Ze-
„ lus mirum in modum enituit: quod reve-
„ rà ut summâ laude dignum reputamus, ita
„ eidem maximæ gloriæ, & singulari apud
„ Deum merito versum iri judicamus. Per-
„ gite igitur, Venerabiles Fratres, operi
„ ultimam alacriter manum admove, &
„ procurate impensè ut omnes præfatis Con-
„ stitutionibus Apostolicis, se, ut par est,
„ subjiciant, & quinque Propositiones ex
„ Jansenii libro, cui nomen *Augustinus*, ex-
„ cerptas, & in sensu ab eodem Authore in-
„ tento, prout illas per dictas Constitutio-
„ nes Sedes Apostolica damnavit, sincero
„ animo rejiciant, & damnent. Ad quod
„ illa omnia remedia quæ vobis pro execu-
„ tione earundem Constitutionum efficaciora,
„ magis que opportuna videbuntur, ad-
„ hibere poteritis &c.

Janseniani, ut Hæretici solent, fidem
fefellerunt: non præstitere promissa tam so-
lemniter data, fore, ut *Si quid amplius Ponti-
fex exigeret*, sinè tergiversatione præstarent.
Exegit Pontifex, & exigunt in hunc usque
diem ejus Successores, ut quinque proposi-
tiones ex Jansenii libro excerptas, & in sensu
ab eodem Authore intento damnatas, ipsi
pariter eodem sensu damnent, nec retineant
in iis sensum Jansenii, velut à censurâ illiba-
tum, vel damnatum immeritò.

Sed eâ partè Brevis Apostolici præter-
missâ, qua tamen patet totum Pontificis sco-
pum contineri, illud solum arripiunt quo di-
citur, *multos ad saniolem doctrinam inductos
esse*. Igitur, inquirunt, 5. nostri Articuli à
Pontifice censentur *Doctrina sanior*: atqui his
continetur universa nostra circa 5. Proposi-
tiones damnatas sententia; unde invictè con-
cludimus non posse nos deinceps nisi per ca-
lumniam de 5. Propositionum hæresi accusari.
Ita cum Jansenistis cæteris Quesnellus, præ-